

USTAWA
z dnia 11 grudnia 1997 r.

**o ochronie przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny niektórych
towarów tekstylnych i odzieżowych**

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa środki ochronne przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny niektórych towarów tekstylnych i odzieżowych, zwane dalej "środkami ochronnymi", oraz zasady i tryb postępowania w sprawie stosowania tych środków, zwany dalej "postępowaniem ochronnym".
2. Przepisy ustawy stosuje się do towarów tekstylnych i odzieżowych objętych Porozumieniem w sprawie Tekstyliów i Odzieży (TiO) (Dz.U. z 1996 r. Nr 9, poz. 54) stanowiącym załącznik do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), sporządzonego w Marakeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 98, poz. 483).
3. Środki i postępowanie ochronne, określone w niniejszej ustawie, będą stosowane z zachowaniem wymogów określonych w Porozumieniu TiO.
4. Minister Gospodarki, w drodze obwieszczenia, ogłasza listę towarów tekstylnych i odzieżowych objętych Porozumieniem TiO w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Art. 2.

1. Postanowienia i decyzje, o których mowa w niniejszej ustawie, przed ich podjęciem konsultowane są z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
2. Postanowienia i decyzje, o których mowa w niniejszej ustawie, wraz z uzasadnieniem, są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" i wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia.
3. Minister Gospodarki przekazuje wydane postanowienia i decyzje wnioskodawcy i władzom kraju eksportu.

Art. 3.

Do postępowania ochronnego stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 4.

Przywóz towarów na polski obszar celny uważa się za nadmierny, jeżeli występuje w tak zwiększonych ilościach:

- 1) bezwzględnych lub
 - 2) w stosunku do wielkości krajowej produkcji towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego,
- że wyrządza poważną szkodę lub zagraża wyrządzeniem takiej szkody przemysłowi krajowemu.

Art. 5.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) poważna szkoda - znaczące i ogólne pogorszenie sytuacji przemysłu krajowego,
- 2) zagrożenie poważną szkodą - groźbę powstania poważnej szkody w rozumieniu pkt 1,
- 3) towar podobny - towar, który jest jednakowy pod każdym względem w stosunku do towaru objętego postępowaniem ochronnym lub, w razie braku takiego towaru, inny towar, który, pomimo że nie jest jednakowy pod każdym względem, ma cechy ściśle odpowiadające cechom towaru objętego tym postępowaniem,
- 4) towar bezpośrednio konkurencyjny - towar, który chociaż nie spełnia wymogów określonych w pkt 3, ze względu na możliwość użycia go do tych samych celów i spełniania przez niego tych samych funkcji oraz ze względu na jego cenę może być uznany za substytutowy w odniesieniu do towaru objętego postępowaniem ochronnym,
- 5) przemysł krajowy - ogół producentów wytwarzających towar podobny bądź bezpośrednio konkurencyjny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub tych spośród nich, których łączna produkcja towaru podobnego bądź bezpośrednio konkurencyjnego stanowi co najmniej 50% całkowitej produkcji krajowej tego towaru,
- 6) kraj eksportu - kraj pochodzenia towaru, a w wypadku gdy towar nie jest przywożony na polski obszar celny bezpośrednio z kraju pochodzenia towaru, kraj wysyłki danego towaru,
- 7) strony zainteresowane - władze kraju eksportu, krajowych producentów danego towaru lub towaru bezpośrednio konkurencyjnego lub inne krajowe i zagraniczne osoby fizyczne i prawne, które w czasie postępowania wykażą swój bezpośredni interes prawny i materialny w badanej sprawie.

Rozdział 2

Środki ochronne

Art. 6.

Jeśli w wyniku postępowania ochronnego stwierdzone zostanie, że przywóz na polski obszar celny towarów pochodzących z określonego kraju jest nadmierny, to wobec towarów pochodzących z tego kraju, dopuszczanych do obrotu na polskim obszarze celnym, może zostać zastosowany środek ochronny, z zastrzeżeniem art. 7.

Art. 7.

Środki ochronne, określone niniejszą ustawą, nie będą stosowane wobec towarów określonych w załączniku.

Art. 8.

1. Zastosowanie środków ochronnych polega na ustanowieniu kontyngentu ilościowego w rozumieniu ustawy z dnia 11 grudnia o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym (Dz.U. Nr 157, poz. 1026).
2. Środki ochronne mogą być tymczasowe i ostateczne.

Art. 9.

Środki ochronne ustanawiane wobec przywozu na polski obszar celny towarów pochodzących z krajów nie będących członkami WTO będą nie mniej restrykcyjne niż wobec towarów pochodzących z krajów członkowskich WTO.

Art. 10.

W wypadku ustanowienia środka ochronnego, do objęcia towaru procedurą dopuszczenia do obrotu na polski obszar celny towarów, o których mowa w art. 1 ust. 2, wymagane jest pozwolenie Ministra Gospodarki, wydane zgodnie z przepisami ustawy o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym.

Rozdział 3

Postępowanie ochronne

Art. 11.

1. Minister Gospodarki wszczyna postępowanie ochronne:
 - 1) na pisemny wniosek osoby fizycznej lub prawnej albo jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej, występującej na rzecz przemysłu krajowego. Wniosek uważa się za złożony na rzecz przemysłu krajowego, jeżeli popierają go producenci krajowi, których łączna produkcja stanowi co

- najmniej 25% produkcji towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego,
- 2) z urzędu, jeżeli dysponuje dowodami uzasadniającymi wszczęcie postępowania ochronnego.
2. Minister Gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wymogi, jakie powinien spełniać wniosek o wszczęcie postępowania ochronnego.
3. W wypadku gdy wniosek nie spełnia wymogów określonych zgodnie z ust. 2 lub materiał dowodowy okaże się niewystarczający, Minister Gospodarki nie później niż w terminie 15 dni od daty wpływu wniosku zawiadomi o tym wnioskodawcę i wezwie go do usunięcia braków w terminie nie krótszym niż 30 dni od daty otrzymania wezwania. Jeżeli braki nie zostaną usunięte w wyznaczonym terminie, Minister Gospodarki pozostawia wniosek bez rozpoznania.
4. W wypadku wycofania wniosku przez wnioskodawcę przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania ochronnego, postępowania nie wszczyna się.
5. Jeżeli wnioskodawca wycofa wniosek po wszczęciu postępowania ochronnego, Minister Gospodarki, w drodze decyzji, umorzy postępowanie, chyba że naruszałoby to interes publiczny.

Art. 12.

Minister Gospodarki wydaje decyzję o odmowie wszczęcia postępowania ochronnego, jeżeli wymaga tego interes publiczny.

Art. 13.

1. Przed wydaniem postanowienia o wszczęciu postępowania ochronnego żadne informacje w sprawie nie będą podane do wiadomości publicznej.
2. Jeżeli z umów międzynarodowych wynika obowiązek zawiadamiania zainteresowanej strony (stron) i Organu Kontrolnego do Spraw Tekstyliów (TMB) o wszczęciu postępowania ochronnego, Minister Gospodarki powiadomi właściwe władze.

Art. 14.

1. Minister Gospodarki wszczyna postępowanie ochronne w drodze postanowienia.
2. W wypadku postępowania wszczynanego na wniosek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, Minister Gospodarki wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania ochronnego nie później niż w terminie 30 dni od daty wpływu kompletnego wniosku.
3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać streszczenie zgromadzonych informacji oraz określać:
- 1) datę wszczęcia postępowania ochronnego,
 - 2) kod taryfy celnej i nazwę towaru objętego postępowaniem ochronnym,
 - 3) termin, w którym strony zainteresowane powinny zgłosić swój udział w postępowaniu ochronnym,
 - 4) kraje eksportu towaru objętego postępowaniem ochronnym,

- 5) termin dostarczenia informacji i wyrażenia opinii przez strony zainteresowane.

Art. 15.

1. Minister Gospodarki może wezwać strony zainteresowane do dostarczenia informacji lub do złożenia wyjaśnień, jeżeli jest to niezbędne dla prowadzonego postępowania ochronnego.
2. Jeżeli strona zainteresowana odmawia udzielenia w wyznaczonym terminie informacji lub w inny sposób utrudnia postępowanie ochronne, ustalenia mogą być dokonane na podstawie innych dostępnych informacji.
3. Jeżeli strona zainteresowana przedstawi nieprawdziwe lub mylące informacje, to takie informacje pomija się i w postępowaniu ochronnym wykorzystuje się inne dostępne dane.

Art. 16.

1. Strony zainteresowane mogą w toku postępowania ochronnego składać wyjaśnienia, zgłaszać wnioski oraz dostarczać dowody na ich poparcie.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazane w formie ustnej mogą zostać uwzględnione w postępowaniu ochronnym pod warunkiem, że zostaną utrwalone w formie pisemnej.
3. Strona zainteresowana, przekazująca informacje mające istotne znaczenie dla jej pozycji konkurencyjnej na rynku, może żądać, by informacjom tym nadano klauzulę poufności.
4. Informacjom zostanie nadana klauzula poufności pod warunkiem, że:
 - 1) strona przekazująca informacje uzasadni swe żądanie oraz
 - 2) z przekazanych informacji sporządzi streszczenie, które może zostać udostępnione innym uczestnikom postępowania.
5. W wypadku gdy żądanie o nadanie informacji klauzuli poufności było nieuzasadnione, przekazująca je strona sprzeciwiała się udostępnieniu informacji innym uczestnikom postępowania oraz nie dostarczyła streszczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, Minister Gospodarki może rozstrzygnąć sprawę na podstawie innych dostępnych dowodów, chyba że informacje można potwierdzić na podstawie innych źródeł.
6. Informacja, której nadano klauzulę poufności, nie może być udostępniona innym uczestnikom postępowania ochronnego bez zgody strony przekazującej informację.

Art. 17.

1. Minister Gospodarki w toku postępowania ochronnego zbada w szczególności:
 - 1) wielkość przywozu ogółem w ilościach bezwzględnych, w tym z krajów, z których nastąpił nadmierny przywóz, oraz stosunek wielkości tego przywozu do wielkości krajowej produkcji lub konsumpcji,
 - 2) wpływ przywozu na sytuację producentów krajowych towaru podobnego lub bezpośrednio konkurencyjnego, wyrażający się w zmianach:

- a) wielkości produkcji,
 - b) stopnia wykorzystania zdolności produkcyjnych,
 - c) stanu zapasów,
 - d) wielkości lub wartości sprzedaży,
 - e) udziału w rynku,
 - f) zysku lub straty,
 - g) stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału,
 - h) przepływów pieniężnych,
 - i) stanu zatrudnienia,
 - j) wydajności pracy,
- 3) istnienie związku przyczynowego pomiędzy przywozem towarów na polski obszar celny a sytuacją krajowych producentów, o której mowa w pkt 2.
2. W toku postępowania ochronnego Minister Gospodarki zbada także czynniki inne niż przywóz, które wyrządziły lub mogły wyrządzić poważną szkodę przemysłowi krajowemu lub przyczyniły się do powstania takiej szkody. Szkodę wyrządzona przez te czynniki nie będzie przypisywana przywozowi.
3. W celu stwierdzenia, czy przywóz towaru objętego postępowaniem ochronnym zagraża wyrządzeniem poważnej szkody przemysłowi krajowemu, Minister Gospodarki zbada, czy istniejąca sytuacja przekształci się w poważną szkodę, biorąc pod uwagę:
- 1) wielkość i tempo wzrostu przywozu na polski obszar celny towaru objętego postępowaniem ochronnym,
 - 2) możliwości eksportowe kraju eksportu towaru objętego postępowaniem ochronnym i prawdopodobieństwo wykorzystania tych możliwości dla zwiększenia przywozu na polski obszar celny.

Art. 18.

1. W wypadku gdy postępowanie ochronne dotyczy towaru pochodzącego z kraju - członka WTO, a zgromadzony materiał daje podstawy do uznania, że powstała poważna szkoda lub istnieje groźba powstania poważnej szkody, Minister Gospodarki w terminie 14 dni od daty wydania postanowienia o wszczęciu postępowania wystąpi z wnioskiem do władz kraju eksportu o podjęcie konsultacji mających na celu osiągnięcie porozumienia odnośnie do zasadności ustanowienia środka ochronnego dla towarów objętych postępowaniem.
2. Wraz z wnioskiem o konsultacje Minister Gospodarki przekaze informację zawierającą:
- 1) nazwę towaru, którego postępowanie dotyczy,
 - 2) dane i przesłanki wskazujące na istnienie poważnej szkody lub groźby jej powstania,
 - 3) rodzaj proponowanego środka ochronnego i zakres jego zastosowania,
- biorąc pod uwagę wielkość przywozu towaru zrealizowanego w okresie 12 miesięcy, kończącego się na 2 miesiące przed wnioskiem o konsultacje.

3. O wystąpieniu z wnioskiem o konsultacje i ich wynikach Minister Gospodarki informuje TMB.

Art. 19.

1. Jeżeli w toku postępowania ochronnego Minister Gospodarki stwierdzi, że przywóz na polski obszar celny jest nadmierny, to wobec przywozu takiego towaru, po konsultacjach z władzami kraju eksportu, ustanowi w drodze decyzji ostateczny środek ochronny.
2. Minister Gospodarki wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, w ciągu 30 dni od zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 18 ust. 1.
3. Decyzja o ustanowieniu ostatecznego środka ochronnego powinna określać:
 - 1) nazwę kraju eksportera,
 - 2) kod taryfy celnej i nazwę towaru,
 - 3) okres, na jaki ustanowiono środek ochronny, jego wielkość i sposób rozdyponowania.
4. Jeżeli środek ochronny został ustanowiony na okres dłuższy niż jeden rok, decyzja powinna określać warunki liberalizacji ustanowionego środka ochronnego.
5. Ostateczny środek ochronny może być ustanowiony na okres nie dłuższy niż 3 lata lub do czasu wyłączenia z listy towarów tekstylnych i odzieżowych, o której mowa w art. 1 ust. 2, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
6. Minister Gospodarki może uchylić lub zmienić decyzję o zastosowaniu środka ochronnego, jeżeli TMB uzna, że zastosowanie środka ochronnego nie było zasadne.

Art. 20.

1. Wielkość kontyngentu, stanowiącego środek ochronny, nie może być niższa od wielkości przywozu towaru w okresie 12 miesięcy, kończącym się na 2 miesiące przed wystąpieniem do kraju eksportu z wnioskiem, o którym mowa w art. 18 ust. 1.
2. W wypadku ustanowienia środka ochronnego w formie kontyngentu, o którym mowa w ust. 1, obowiązującego dłużej niż jeden rok, poziom kontyngentu dla każdego następnego roku będzie wyższy o co najmniej 6% niż dla roku poprzedniego.
3. Na wniosek władz kraju eksportu wielkość kontyngentu, o którym mowa w ust. 2, może być zwiększona:
 - 1) w drugim roku o nie więcej niż 5% kontyngentu tego roku, przy jednoczesnym zmniejszeniu kontyngentu roku następnego,
 - 2) w drugim i trzecim roku - o wielkość niewykorzystanych kontyngentów lat poprzednich.
4. Zwiększenia, o których mowa w ust. 3, łącznie nie mogą w każdym roku przekraczać 10% kontyngentu dla danego roku.
5. Zwiększenie kontyngentu, o którym mowa w ust. 3 i 4, następuje po dokonaniu oceny wpływu tego podwyższenia na sytuację przemysłu krajowego.

Art. 21.

Jeżeli w toku postępowania ochronnego zostanie stwierdzone, że:

- 1) przywóz na polski obszar celny towarów objętych postępowaniem nie wyrządził poważnej szkody przemysłowi krajowemu ani nie zagraża powstaniem takiej szkody,
- 2) stwierdzona szkoda została spowodowana innymi czynnikami niż przywóz towarów objętych postępowaniem ochronnym,

Minister Gospodarki wydaje decyzję o zakończeniu postępowania ochronnego bez zastosowania środka ochronnego.

Art. 22.

1. Jeżeli w czasie trwania postępowania ochronnego zostanie stwierdzone, że należy niezwłocznie wprowadzić środek ochronny, gdyż opóźnienie jego wprowadzenia mogłoby spowodować szkodę trudną do naprawienia, Minister Gospodarki może wprowadzić tymczasowy środek ochronny na okres nie dłuższy niż 90 dni.
2. W wypadku gdy postępowanie ochronne dotyczy towaru pochodzącego z kraju - członka WTO, Minister Gospodarki w ciągu 5 dni od dnia wprowadzenia środka, o którym mowa w ust. 1, wystąpi do władz kraju pochodzenia towaru z wnioskiem o konsultację.

Art. 23.

1. Minister Gospodarki ustanawia tymczasowy środek ochronny w drodze decyzji.
2. Decyzja o ustanowieniu tymczasowego środka ochronnego powinna określać:
 - 1) kraj eksportu,
 - 2) kod taryfy celnej towaru objętego środkiem ochronnym i nazwę towaru,
 - 3) okres, zakres i warunki oraz sposób jego rozdysponowania.
3. Jeżeli postępowanie ochronne zostanie zakończone decyzją, o której mowa w art. 19, Minister Gospodarki uchyla decyzję o zastosowaniu środka tymczasowego z dniem wejścia w życie decyzji o zastosowaniu ostatecznego środka ochronnego.
4. Jeżeli postępowanie ochronne zostanie zakończone decyzją, o której mowa w art. 21, Minister Gospodarki z dniem jej podjęcia uchyla decyzję o zastosowaniu środka tymczasowego.

Rozdział 4**Postępowanie w sprawie obejścia środka ochronnego****Art. 24.**

1. Jeżeli nastąpiło naruszenie zasad realizacji ustanowionego kontyngentu poprzez przeładunek, zmianę kierunku przywozu, fałszowanie świadectw pochodzenia lub innych oficjalnych dokumentów, co sprawiło, że towar został dopuszczony do obrotu na polskim obszarze celnym z naruszeniem ustanowionych ograni-

czeń, Minister Gospodarki wystąpi bezzwłocznie do władz kraju eksportu o podjęcie konsultacji w celu likwidacji powstałych nieprawidłowości.

2. Konsultacje będą prowadzone w okresie 30 dni od dnia doręczenia wniosku.
3. W wypadku nieprzystąpienia przez zainteresowaną stronę w terminie określonym w ust. 2 do konsultacji lub jeżeli konsultacje nie doprowadzą do pozytywnych rezultatów, mogą być zastosowane środki mające na celu przeciwdziałanie naruszaniu ustalonych ograniczeń.

Art. 25.

Środki, o których mowa w art. 24 ust. 3, polegają na:

- 1) wprowadzeniu przez Radę Ministrów zakazu przywozu towaru na polski obszar celny na podstawie ustawy o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym,
- 2) ustanowieniu przez Ministra Gospodarki dodatkowej opłaty celnej,
- 3) pomniejszeniu obowiązującego kontyngentu o ilość towaru wprowadzonego na polski obszar celny z pominięciem kontyngentu.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 26.

1. Postępowanie wszczęte i nie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzone jest według dotychczas obowiązujących przepisów.
2. Wnioski o wszczęcie postępowania ochronnego, wobec których postępowanie nie zostało podjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powinny zostać, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania, dostosowane do wymogów określonych zgodnie z niniejszą ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 27.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

Załącznik do ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r.
(poz. 1029)

Lista towarów, do których nie będą miały zastosowania środki ochronne

Środki ochronne nie będą stosowane w odniesieniu do:

- 1) towarów przywożonych z krajów rozwijających się - członków WTO, obejmujących: ręcznie produkowane tkaniny wyrabiane chałupniczo, produkty chałupnictwa wykonane z takich tkanin lub produkty tekstylne i odzieżowe tradycyjnego rzemiosła ludowego, pod warunkiem iż towary takie będą w odpowiedni sposób udokumentowane zgodnie z porozumieniami zawartymi między zainteresowanymi członkami;
- 2) towarów tekstylnych, którymi handel międzynarodowy nosi charakter historyczny i którymi handlowano w znaczących ilościach do 1982 roku, takich jak torby, worki, podkłady dywanowe, liny, torby podróżne, maty, materiały do wyrobu mat oraz dywany, produkowanych zazwyczaj z juty, włókna kokosowego, sizalu, manili (konopie manilskie), włókien roślin z rodzaju *Agave* i *Furcraea* oraz włókien z liści *Agave fourcroydes* z rodziny *Amaryllidaceae*;
- 3) towarów wykonanych z naturalnego jedwabiu.

W odniesieniu do takich towarów będą mieć zastosowanie postanowienia Artykułu XIX GATT 1994 oraz ustawy o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny.